

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

25 07 20 23

м. Київ

№ 900

**Про затвердження Державного
освітнього стандарту з професії
«Пожежний-рятувальник»**

Відповідно до статті 32 Закону України «Про освіту», статті 32 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», підпункту 15 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630, враховуючи листи-погодження Міністерства економіки України від 24.05.2023 № 4703-03/23803-03 та Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні від 19.07.2023 № 23-2-312,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державний освітній стандарт з професії «Пожежний-рятувальник», що додається.
2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 вересня 2023 року.
3. Директорату професійної освіти (Шумік І.) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження цього стандарту.
4. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 06 липня 2018 р. № 731 «Про затвердження стандарту професійної (професійно-технічної) освіти з робітничої професії «Пожежний-рятувальник».
5. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) у встановленому порядку зробити відмітку у справах архіву.
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Завгороднього Д.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

Міністерство освіти і науки України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від «25» 07 2023 р. № 900

Державний освітній стандарт

5161.О.84.25 – 2023
(позначення стандарту)

Професія: Пожежний-рятувальник

Код: 5161

Професійні кваліфікації:

пожежний-рятувальник;
пожежний-рятувальник 3-го класу;
пожежний-рятувальник 2-го класу;
пожежний-рятувальник 1-го класу;
пожежний-рятувальник вищої категорії

Освітня кваліфікація: кваліфікований робітник

Рівень освітньої кваліфікації: другий (базовий)

Видання офіційне
Київ – 2023

Відомості про авторський колектив розробників

1	Андрій КОЛІСНИК	головний фахівець відділу організації служби та підготовки підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту управління організації пожежно-рятувальних робіт, служби та підготовки підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Департаменту реагування на надзвичайні ситуації Державної служби України з надзвичайних ситуацій
2	Богдан БІЛЕЦЬКИЙ	начальник навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Житомирській області
3	Євгеній ДАРАГАН	фахівець відділу забезпечення заходів служби та підготовки підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій
4	Андрій МЕЗЕНЦЕВ	начальник навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Кіровоградській області
5	Михайло КУРЧ	начальник навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в Івано-Франківській області
6	Любомир КРАВЕЦЬ	викладач навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Львівській області
7	Віталій СЕРБИН	начальник навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Черкаській області

I. Загальні положення

Державний освітній стандарт (далі – Стандарт) з професії 5161 «Пожежний-рятувальник» розроблено відповідно до:

Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»;

постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 «Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України»;

постанови Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року № 1077 «Про затвердження Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти»;

методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2021 року № 216;

кваліфікаційної характеристики за професією «Пожежний-рятувальник» та Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України (випуск 92), погодженого наказом Міністерства економіки України від 12 січня 2022 року № 4803-03/1211, затвердженого наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05 грудня 2018 року № 707, у редакції наказу Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 17 січня 2022 року № 41 (далі – Довідник кваліфікаційних характеристик);

Рамкової програми Європейського Союзу щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року;

інших нормативно-правових актів.

Стандарт є обов'язковим для виконання закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями сфери цивільного захисту зі специфічними умовами навчання, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, які здійснюють (або забезпечують) професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників та видають документи встановленого зразка за цією професією.

Державний освітній стандарт містить:

титульну сторінку;

відомості про авторський колектив розробників;

загальні положення щодо виконання стандарту;

вимоги до результатів навчання, що містять: перелік ключових компетентностей за професією, перелік загальних компетентностей за професією, перелік результатів навчання та їх зміст;

орієнтовний перелік основних засобів навчання.

Структурування змісту Стандарту базується на компетентнісному підході, що передбачає формування у здобувача освіти загальних та професійних компетентностей і розвиток ключових компетентностей.

Професійні та загальні компетентності дають особі змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Результати навчання за цим Стандартом формуються на основі загальних, ключових і професійних компетентностей та їх змісту.

Освітній рівень вступника: повна загальна середня освіта.

Види професійної підготовки

Підготовка кваліфікованих робітників за професією може проводитися за такими видами: професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовка, підвищення кваліфікації.

Професійне (професійно-технічне) навчання за професією 5161 «Пожежний-рятувальник» передбачає здобуття особою всіх результатів навчання, що визначені Стандартом відповідно до типу та виду обладнання, яке буде задіяне в процесі трудової діяльності.

Стандартом визначено загальні знання та вміння для професії, що в повному обсязі включаються до змісту першого результату навчання. До першого результату навчання також включаються такі ключові компетентності: «Комунікативна», «Особистісна, соціальна й навчальна», «Громадянська». Енергоефективна та екологічна компетентності формуються впродовж освітньої програми в залежності від результатів навчання.

Стандарт встановлює максимально допустиму кількість годин для досягнення результатів навчання, що становить **586 годин**. Кількість годин між окремими результатами навчання розподіляється освітньою програмою закладу освіти. Тривалість професійної підготовки встановлюється освітньою програмою закладу освіти та визначається його робочим навчальним планом.

Перепідготовка з інших професій з присвоєнням професійної кваліфікації 5161 «Пожежний-рятувальник» здійснюється за окремою освітньою програмою закладу освіти. Тривалість навчання залежить від наявності в особи документів про освіту чи присвоєння кваліфікації, набутого досвіду (неформальна чи інформальна освіта) та визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Підвищення кваліфікації за професією 5161 «Пожежний-рятувальник» з отриманням професійних кваліфікацій 1-го, 2-го, 3-го класів та «вищої категорії» відбувається за наявності професійної (професійно-технічної) освіти та стажу роботи на посаді відповідно до вимог Довідника кваліфікаційних характеристик. Тривалість навчання встановлюється освітньою програмою закладу освіти та визначається його робочим навчальним планом і становить не більше **153 годин**.

Робочі навчальні плани розробляються самостійно закладами професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту, погоджуються навчально (науково)-методичними центрами (кабінетами) професійно-технічної освіти та затверджуються органами управління освітою.

Орієнтовний перелік основних засобів навчання за професією розроблено

відповідно до кваліфікаційної характеристики, потреб цивільного захисту, сучасних технологій та матеріалів.

Після успішного завершення освітньої програми проводиться державна кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей. Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту організовують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань можуть долучатися до проведення контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен здобувач освіти повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені Стандартом, технологічними умовами і нормами, встановленими у галузі цивільного захисту.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів з питань охорони праці. При складанні робочих навчальних планів та освітніх програм необхідно врахувати, що при професійній підготовці на вивчення предмета «Охорона праці» потрібно виділити не менше 30 годин навчального часу, а при підвищенні кваліфікації та перепідготовці – не менше 15 годин (п. 2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511).

Спеціальне навчання і перевірка знань з охорони праці здійснюється відповідно до нормативно-правових актів та чинних інструкцій з охорони праці в цивільному захисті.

Питання охорони праці, що стосуються технологічного виконання робіт, застосування матеріалів, обладнання чи інструментів, включаються до робочих освітніх програм.

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Навчання з надання домедичної допомоги проводиться відповідно до Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115, та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04 серпня 2021 року № 1627 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Навчально-тренувальна програма домедичної підготовки «Перший на місці події» включається до освітньої програми закладу професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту обсягом не менше 40 годин.

Порядок присвоєння кваліфікацій та видачі відповідних документів

Порядок проведення кваліфікаційної атестації здобувачів освіти та присвоєння їм професійної кваліфікації визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту спільно з роботодавцями.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до Стандарту, потреб роботодавців цивільного захисту, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Випускнику закладу професійної (професійно-технічної) освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов державну кваліфікаційну атестацію за професійною кваліфікацією, видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Сфера професійної діяльності

Відповідно до законодавства.

Боротьба з пожежами та протипожежний захист: діяльність з управління та функціонування регулярних і допоміжних пожежних частин, які займаються попередженням пожеж, гасінням пожеж, рятуванням людей і тварин, наданням допомоги під час стихійного лиха, повеней, дорожньо-транспортних катастроф. Діяльність пожежних служб в Україні.

Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»:

секція О: Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування;

Розділ 84: Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування;

Група 84.2: Надання державних послуг суспільству в цілому;

Клас 84.25: Діяльність пожежних служб.

Умовні позначення, що використовуються в цьому стандарті:

КК – ключова компетентність;

ПК – професійна компетентність;

ЗГ – загальна компетентність;

РН – результати навчання.

II. Вимоги до результатів навчання

2.1. Перелік ключових компетентностей за професією

Умовне позначення	Ключові компетентності
КК 1.	Комунікативна компетентність
КК 2.	Особистісна, соціальна та навчальна компетентності
КК 3.	Громадянська компетентність
КК 4.	Енергоефективна та екологічна компетентність

2.2. Загальні компетентності за професією

Умовне позначення	Назва загальних компетентностей
ЗГ 1.	Дотримання основ з охорони праці
ЗГ 2.	Надання домедичної допомоги
ЗГ 3.	Психологічна компетентність

2.3. Зміст загальних компетентностей

Знати	Уміти
ЗГ 1.	
<p>основні законодавчі акти з охорони праці;</p> <p>права працівників з охорони праці на підприємстві;</p> <p>положення колективного договору щодо охорони праці в установі;</p> <p>порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці;</p> <p>основні вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд пожежно-рятувального підрозділу;</p> <p>вимоги правил безпеки праці до пожежних та аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту, засобів індивідуального захисту пожежного-рятувальника;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідації надзвичайних ситуацій;</p>	<p>дотримуватись вимог безпеки праці під час несення служби у пожежно-рятувальному підрозділі;</p> <p>дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідації надзвичайних ситуацій;</p> <p>дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із пожежними та аварійно-рятувальними автомобілями, пожежно-рятувальними пристроями, пожежним устаткуванням, переносним пожежним та аварійно-рятувальним інструментом;</p> <p>використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту пожежного-рятувальника;</p> <p>дотримуватись вимог електробезпеки під час роботи із електрифікованим обладнанням та електроустановками;</p> <p>володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів.</p>

<p>основи електробезпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення; основи гігієни праці та виробничої санітарії; правила охорони навколишнього середовища, пожежної безпеки; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів.</p>	
ЗГ 2.	
<p>порядок, правила і методи надання домедичної допомоги; правила огляду місця події; правила дотримання власної безпеки при наданні домедичної допомоги; нормативно-правову базу функціонування системи ЕМД в Україні; основи анатомії та фізіології людини; проведення первинного огляду у постраждалого (хворого); методи оцінки ознак життя у постраждалих з раптовою зупинкою кровообігу; правила комунікації зі службами порятунку; алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації у постраждалих (хворих) різних вікових груп; алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора у постраждалого (хворого) різних вікових груп; особливості проведення серцево-легеневої реанімації у випадку</p>	<p>визначати та оцінювати дихання у постраждалого з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом); відновлювати прохідність дихальних шляхів мануальним методом; відновлювати прохідність дихальних шляхів шляхом висування нижньої щелепи; виконувати натискання на грудну клітку при здійсненні серцево-легеневої реанімації у дорослих; проводити штучну вентиляцію легень у дорослих; відновлювати прохідність дихальних шляхів внаслідок удушення у дорослих; використовувати зовнішній автоматичний дефібрилятор при проведенні серцево-легеневої реанімації; надавати постраждалому стабільне положення; визначити та оцінювати дихання у дітей з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом);</p>

<p>утоплення; ознаки обструкції верхніх дихальних шляхів; алгоритм відновлення прохідності дихальних шляхів у постраждалих різних вікових груп при удавленні; розпізнавання ознак масивної зовнішньої кровотечі; розпізнавання ознак внутрішньої кровотечі; алгоритм зупинки масивної зовнішньої кровотечі; алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу; дотримання правил власної безпеки під час зупинки масивної зовнішньої кровотечі; алгоритм відновлення та підтримання прохідності дихальних шляхів у постраждалого (хворого) різних вікових груп; правила надання допомоги при невідкладних станах (враховуючи інфаркт міокарду, інсульт, епілептичний напад, анафілаксію); алгоритм надання домедичної допомоги при опіках; алгоритм надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом; алгоритм надання допомоги при отруєнні невідомою речовиною; алгоритми надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок; алгоритм проведення сортування постраждалих при масових випадках; особливості надання допомоги у випадку надзвичайних ситуацій; особливості надання допомоги вагітним та при неускладнених пологах.</p>	<p>відновлювати прохідність дихальних шляхів мануальним методом у дітей різних вікових груп; виконувати натискання на грудну клітку при здійсненні серцево-легеневої реанімації у дітей різних вікових груп; проводити штучну вентиляцію легень у дітей різних вікових груп; відновлювати прохідність верхніх дихальних шляхів внаслідок удавлення у дітей різних вікових груп; надавати дітям різних вікових груп стабільне положення; визначати ознаки масивної зовнішньої кровотечі; визначати ознаки внутрішньої кровотечі; зупиняти кровотечі за допомогою пов'язки що тисне; зупиняти кровотечі за допомогою кровоспинного джгута типу CAT; зупиняти кровотечі за допомогою кровоспинного джгута типу SWAT; зупиняти кровотечі за допомогою тампонування ран; накладати бинтові пов'язки на кінцівки; накладати шийний комірець при травмах шийного відділу хребта; проводити іммобілізацію постраждалого на довгій транспортувальній дошці; проводити евакуацію постраждалого з транспортного засобу; проводити ШВЛ за допомогою мішка Амбу.</p>
--	--

ЗГ 3.	
<p>роль морального чинника для професійного становлення пожежного-рятувальника; історію пожежно-рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії пожежного-рятувальника; правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі; поняття лідерство та його основні принципи; типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; психологічні особливості поведження в надзвичайних ситуаціях; правила поведження з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню; фактори ризику і способи їх подолання; правила самоконтролю (саморегуляції).</p>	<p>застосовувати правила поведінки у колективі; застосовувати принципи лідерства в щоденній діяльності; запобігати виникненню конфліктних ситуацій; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага; виявляти негативні психічні стани у постраждалого населення та надавати йому психологічну допомогу; дотримуватись правил поведження з людьми із посттравматичним стресовими розладами; застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я.</p>

2.4. Перелік результатів навчання

РН 1. Здійснювати підготовку до виконання робіт
РН 2. Виконувати рятувальні роботи на місці події
РН 3. Здійснювати гасіння пожеж
РН 4. Виконувати аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій

2.5. Зміст результатів навчання

Результати навчання	Компетентності	Зміст компетентностей	
		Знати	Уміти
РН 1. Здійснювати підготовку до виконання робіт	ПК 1.1. Здатність використання спеціальної техніки та обладнання	<p>вимоги і основні положення статутів, наказів, інструкцій, нормативів щодо пожежно-рятувальних робіт;</p> <p>призначення, принципи будови, тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежних і аварійно-рятувальних автомобілів;</p> <p>призначення, будову, технічні характеристики та типові способи використання пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження;</p> <p>типові способи роботи з протипожежною технікою;</p> <p>призначення, технічні характеристики, правила використання приладів радіаційного, хімічного, біологічного та дозиметричного контролю;</p> <p>вимоги правил безпеки праці до пожежних і аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-</p>	<p>забезпечувати підготовку та застосовувати за призначенням пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент;</p> <p>використовувати за призначенням із дотриманням вимог правил безпеки праці пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент;</p> <p>використовувати за призначенням прилади радіаційного, хімічного та дозиметричного контролю.</p>

		рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження.	
ПК 1.2. Здатність використання засобів індивідуального захисту органів дихання і зору	загальні положення щодо організації газодимозахисної служби в підрозділах; порядок допуску до роботи в засобах індивідуального захисту органів дихання і зору; загальні обов'язки газодимозахисників; порядок організації поста безпеки на місці події; обов'язки постового на посту безпеки; класифікацію, призначення, загальну будову, технічні характеристики, принцип роботи захисних дихальних апаратів; визначення параметрів роботи в захисних дихальних апаратах під час різних умов роботи; правила роботи в захисних дихальних апаратах; засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах високих (низьких) температур та	застосовувати засоби індивідуального захисту органів дихання і зору та спеціальне спорядження в умовах задимленого, загазованого та забрудненого повітря; проводити оперативну перевірку та перевірку № 1 захисних дихальних апаратів; виявляти та усувати можливі несправності під час роботи у захисних дихальних апаратах; визначати параметри роботи в захисних дихальних апаратах під час різних умов роботи; виконувати обов'язки постового на посту безпеки;	

	в зонах радіаційного та хімічного забруднення.	використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах високих (низьких) температур та в зонах радіаційного та хімічного забруднення.
ПК 1.3. Здатність використання засобів оперативного зв'язку	види і засоби зв'язку в підрозділах; класифікацію, загальну будову та принцип роботи радіостанцій; дисципліну ведення зв'язку та правила використання засобів оперативного зв'язку.	застосовувати засоби оперативного зв'язку; передавати оперативну інформацію з дотриманням загальноприйнятих вимог до дисципліни ведення зв'язку.
ПК 1.4. Здатність виконувати технічне обслуговування та дрібний ремонт техніки і обладнання	порядок проведення технічного обслуговування та дрібного ремонту пожежно-технічного оснащення, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження; порядок проведення обслуговування та перевірки захисних дихальних апаратів.	проводити технічне обслуговування та дрібний ремонт пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження
КК 1. Комунікативна компетентність	професійну термінологію;	спілкуватися з керівництвом, колегами;

	<p>правила спілкування з керівництвом, колегами;</p> <p>норми професійної етики при спілкуванні.</p>	<p>застосовувати професійну термінологію;</p> <p>дотримуватися норм професійної етики.</p>
<p>КК 2.</p> <p>Особистісна, соціальна та навчальна компетентності</p>	<p>особливості роботи в команді, співпраці з іншими командами;</p> <p>індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки;</p> <p>причини виникнення і способи розв'язання конфліктних ситуацій у колективі.</p>	<p>працювати в команді;</p> <p>відповідально ставитися до професійної діяльності;</p> <p>самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях;</p> <p>знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок;</p> <p>дотримуватися культури професійної поведінки в колективі;</p> <p>запобігати виникненню конфліктних ситуацій.</p>
<p>КК 3.</p> <p>Громадянська компетентність</p>	<p>основні трудові права та обов'язки працівників;</p> <p>основні нормативно-правові акти у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>особливості укладання трудового договору (контракту), підстави його припинення;</p>	<p>дотримуватись обов'язків та відстоювати трудові права;</p> <p>дотримуватися основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>укладати/припиняти трудовий договір (контракт);</p>

		<p>соціальні гарантії та чинний соціальний захист на службі, зокрема види та порядок надання відпусток;</p> <p>основні положення Кодексу цивільного захисту України, Дисциплінарного статуту служби цивільного захисту, Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу;</p> <p>вимоги і основні положення статутів, наказів, інструкцій, нормативів щодо пожежно-рятувальних робіт;</p> <p>порядок розгляду, способи вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів;</p> <p>правила внутрішнього розпорядку.</p>	<p>дотримуватися порядку оформлення відпусток та лікарняних листів;</p> <p>вирішувати індивідуальні та колективні трудові спори;</p> <p>керуватися вимогами Кодексу цивільного захисту України, Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу.</p>
РН 2. Виконувати рятувальні роботи на місці події	ПК 2.1. Здатність виконувати пошук постраждалих на місці події	<p>типові способи роботи та розшуку постраждалих у зоні проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, їх транспортування</p>	<p>проводити розшук постраждалих у зоні небезпечної події, надзвичайної ситуації;</p> <p>рятування потерпілих з висот та саморятуння.</p>
	ПК 2.2. Здатність проведення транспортування постраждалих	<p>способи та правила проведення транспортної іммобілізації постраждалих;</p>	<p>накладати іммобілізуючі шини, пов'язки на всі частини тіла та використовувати</p>

	із небезпечних зон	способи транспортування та евакуації постраждалих із небезпечних зон.	підручні засоби при ушкодженнях постраждалих; здійснювати транспортну іммобілізацію постраждалих; проводити транспортування постраждалих із небезпечних зон.
РН 3. Здійснювати гасіння пожеж	ПК 3.1. Здатність проведення розвідки пожежі	<p>властивості основних пожежовибухонебезпечних речовин, джерел радіації тощо;</p> <p>загальні поняття про пожежу та її розвиток;</p> <p>тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів;</p> <p>правила взаємодії з іншими службами під час ліквідації пожеж;</p> <p>типові способи роботи під час гасіння пожеж;</p> <p>порядок дій пожежного-рятувальника за сигналом «Тривога», під час виїзду та прямування до місця події;</p> <p>дії пожежного-рятувальника під час проведення розвідки місця події;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час виїзду, прямування до місця події та проведення розвідки.</p>	<p>проводити розвідку місця події;</p> <p>визначати пожежу та безпеку речовин та матеріалів;</p> <p>визначати вогнегасні речовини та способи гасіння пожеж небезпечних речовин та матеріалів.</p>
	ПК 3.2.	етапи оперативного розгортання та заходи,	здійснювати у складі відділення

	Здатність виконання оперативного розгортання	що виконуються на кожному етапі	оперативне розгортання сил і засобів підрозділу на об'єктах різного призначення; здійснювати підготовку та застосовувати за призначенням із дотриманням вимог правил безпеки праці пожежні автомобілі, пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент, засоби індивідуального захисту пожежного-рятувальника.
	ПК 3.3. Здатність проведення локалізації та ліквідації пожежі на об'єктах різного призначення	поняття про локалізацію та ліквідацію пожежі; поняття про вирішальний напрямок дій на пожежі, принципи, згідно з якими визначається вирішальний напрямок, типові способи роботи під час гасіння пожеж; дії пожежного-рятувальника під час гасіння пожежі на об'єктах різного призначення; вимоги нормативно-	здійснювати у складі відділення гасіння пожеж на об'єктах різного призначення; дотримуватись вимог безпеки праці під час гасіння пожеж на об'єктах різного призначення.

		правових актів щодо організації та діяльності пожежно-рятувальних підрозділів, взаємодії з іншими оперативними службами міста (району).	
	ПК 3.4. Здатність виконання розкриття, укріплення і розбирання будівельних конструкцій, завалів та природних перешкод	необхідність, мету, способи розкриття і розбирання конструкцій; класифікацію будівель за призначенням, поверховістю та ступенем вогнестійкості; основні конструктивні елементи будівель та споруд, технологічного обладнання; основні види будівельних матеріалів, їх класифікацію та властивості; поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі, в залежності від будівельних матеріалів.	проводити у складі відділення розбирання будівельних конструкцій, завалів, природних перешкод, здійснювати укріплення або руйнування нестійких будівельних конструкцій в умовах високих (низьких) температур; визначати поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі, в залежності від будівельних матеріалів.
РН 4. Виконувати аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій	ПК 4.1. Здатність проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях на автомобільному транспорті	порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях на автомобільному	проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи при аваріях на автомобільному транспорті; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та

	<p>транспорті; вимоги правил безпеки праці до аварійно-рятувальних автомобілів та аварійно-рятувального інструменту; пожежну небезпеку пально-мастильних матеріалів та горючих рідин, способи їх гасіння.</p>	<p>інших невідкладних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із аварійно-рятувальними автомобілями та аварійно-рятувальним інструментом.</p>
<p>ПК 4.2. Здатність проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин</p>	<p>основні властивості небезпечних хімічних речовин; порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у зонах хімічного забруднення; призначення, технічні характеристики, правила використання приладів хімічного та біологічного контролю; способи спеціального (деконтамінації) та</p>	<p>проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; визначати наявність небезпечних хімічних речовин у повітрі, воді та ґрунті за допомогою приладів хімічного контролю;</p>

	санітарного оброблення техніки, будівель, споруд тощо.	використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в зонах хімічного забруднення; здійснювати спеціальне оброблення (деконтамінацію) техніки, будівель, споруд та технологічного обладнання.
ПК 4.3. Здатність проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням	<p>порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням;</p> <p>засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в зонах радіаційного забруднення;</p> <p>призначення, технічні характеристики, правила використання приладів радіаційного та дозиметричного контролю.</p>	<p>проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням;</p> <p>визначати рівень радіаційного забруднення за допомогою приладів радіаційного та дозиметричного контролю;</p> <p>використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в зонах радіаційного забруднення;</p>

			дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням.
ПК 4.4. Здатність проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях	порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях.	проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях.	
ПК 4.5. Здатність проведення рятувальних робіт на водних об'єктах	порядок проведення рятувальних робіт на водних об'єктах; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення рятувальних робіт на водних об'єктах; порядок використання засобів захисту під час проведення рятувальних	здійснювати рятувальні роботи на водних об'єктах; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення рятувальних робіт на водних об'єктах.	

		робіт в умовах високих (низьких) температур.	
ПК 4.6. Здатність проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру		<p>порядок проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;</p> <p>правила експлуатації аварійно-рятувальних автомобілів та інструменту, що використовуються під час проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.</p>	<p>проводити роботи з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;</p> <p>дотримуватись вимог безпеки праці під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.</p>
КК 4. Енергоефективна та екологічна компетентність		<p>основи енергоефективності; способи енергоефективного використання матеріалів та ресурсів в професійній діяльності та в побуті;</p> <p>основи раціонального використання, відтворення, збереження природних ресурсів;</p> <p>способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті.</p>	<p>раціонально та екологічно безпечно використовувати енергоресурси</p>

III. Орієнтовний перелік основних засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
Пожежна, спеціальна та аварійно-рятувальна техніка				
1	Пожежна автоцистерна		1 шт.	
2	Пожежна автодрабина		1 шт.	
3	Пожежний автопідіймач		1 шт.	
4	Аварійно-рятувальний автомобіль		1 шт.	
5	Пожежна мотопомпа		1 шт.	
Устаткування, прилади, інструменти та матеріали				
Аварійно-рятувальний інструмент				
6	Комплект аварійно-рятувального електрифікованого інструменту		1 шт.	
7	Комплект аварійно-рятувального гідравлічного інструменту		1 шт.	
8	Комплект аварійно-рятувального пневматичного інструменту		1 шт.	
9	Комплект ручного немеханізованого пожежно-рятувального інструменту		1 шт.	
Прилади і пристрої				
10	Переносний засіб зв'язку		8 шт.	
11	Газоаналізатор		2 шт.	
12	Комплект індивідуальних дозиметрів з запасним комплектом поповнення до приладу	1 шт.		
13	Прилад хімічної розвідки		3 шт.	
14	Прилади радіаційної розвідки та дозиметричного контролю		3 шт.	
15	Автомобільний комплект для спеціального оброблення		3 шт.	
16	Комплект для спеціального оброблення техніки та транспорту		2 шт.	
17	Комплект знаків загородження		1 шт.	
18	Вогнегасник порошковий		2 шт.	
19	Вогнегасник вуглекислотний		2 шт.	
20	Вогнегасник пінний		2 шт.	
21	Вогнегасник водяний		2 шт.	
22	Жилет рятувальний		5 шт.	
23	Круг рятувальний		3 шт.	
24	Пристрій для рятування на воді (в зимовий період) «Соломинка»		1 шт.	
25	Пристрій для рятування на воді (в літній період) «Кінець Александра»		1 шт.	

26	Гучномовець		1 шт.	
Оснащення та спорядження				
Індивідуального захисту				
27	Протигаз фільтруючий	1 шт.		
28	Протигаз промисловий фільтруючий	1 шт.		
29	Комплект захисного одягу пожежного загальної призначеності та спорядження		15 шт.	
30	Захисний дихальний апарат на стисненому повітрі		15 шт.	Всі одного типу
31	Панорамні маски до дихальних апаратів		15 шт.	
32	Теплозахисний одяг пожежного		2 шт.	
33	Тепловідбивний костюм пожежного		2 шт.	
34	Водотеплозахисний костюм		1 шт.	
35	Газохімозахисний одяг пожежного		1 шт.	
36	Легкий захисний костюм «Л-1»		5 шт.	
37	Загальновійськовий захисний комплект		5 шт.	
Медичне оснащення				
38	Манекен для відпрацювання серцево-легеневої реанімації дорослого		1 шт.	
39	Манекен для відпрацювання серцево-легеневої реанімації у підлітків		1 шт.	
40	Манекен для відпрацювання серцево-легеневої реанімації у немовлят		1 шт.	
41	Манекен для тампонування ран		1 шт.	
42	Набір імітації ран		1 шт.	
43	Манекен для роботи з дихальними шляхами		1 шт.	
44	Манекен для відпрацювання пологів		1 шт.	
45	Навчальний автоматичний зовнішній дефібрилятор		1 шт.	
46	Бар'єрний пристрій для штучної вентиляції легень «рот до лицевої маски»	1 шт.		
47	Рукавички медичні		100 пар	
48	Серветки марлеві різних розмірів		10 шт.	
49	Засіб для дезінфекції		1 шт.	
50	Джгути кровоспинні з закруткою, типу САТ		8 шт.	
51	Джгути кровоспинні еластичні широкі, типу SWAT		8 шт.	
52	Тренувальний гемостатичний засіб		4 шт.	
53	Бинт еластичний фіксуєчий широкий		8 шт.	
54	Лейкопластир рулонний широкий		4 шт.	
55	Пакет перев'язувальний індивідуальний з еластичним компресійним компонентом і захисною вологостійкою оболонкою	1 шт.		
56	Ножиці атравматичні		4 шт.	

57	Термопокривала		8 шт.	
58	Назофарингальні повітропроводи різних розмірів		4 шт.	
59	Мішок типу Амбу з набором масок		1 шт.	
60	Косинки трикутні	2 шт.		
61	Шини іммобілізаційні гнучкі		8 шт.	
62	Засіб для іммобілізації голови, шиї та грудного відділу хребта типу Kendrick Extraction Device (KED)		1 шт.	
63	Захисні щитки для очей при пораненні ока		4 шт.	
64	Довга транспортувальна дошка з фіксатором голови		1 шт.	
65	Шийні комірці універсальні		4 шт.	
66	Оклюзійна пов'язка		2 шт.	
Натурна ділянка				
навчальні місця для відпрацювання вправ:				
67	використання сучасної табельної техніки у складі підрозділу		1 шт.	
68	проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій		1 шт.	
Тренажерні комплекси та полігони:				
69	навчальна башта		1 шт.	
70	база газодимозахисної служби		1 шт.	
71	теплодимокамера		1 шт.	
72	вогнева смуга психологічної підготовки пожежних		1 шт.	
Моделі, макети, муляжі:				
73	Муляжі для виконання вправ з рятування постраждалих у надзвичайних ситуаціях (манекени)		2 шт.	
Плакати				за необхідністю
Стенди				
Макети				